



# Selvskade fra et ungeperspektiv

Høring i Sundheds- og Ældreudvalget, den 25. maj 2016



## Risikoadfærd i 9. klasse

- 1.400 9.-klasses elever har besvaret et spørgeskema
- 9 dybdegående interviews med i alt 20 unge - både med og uden selvskadeerfaring



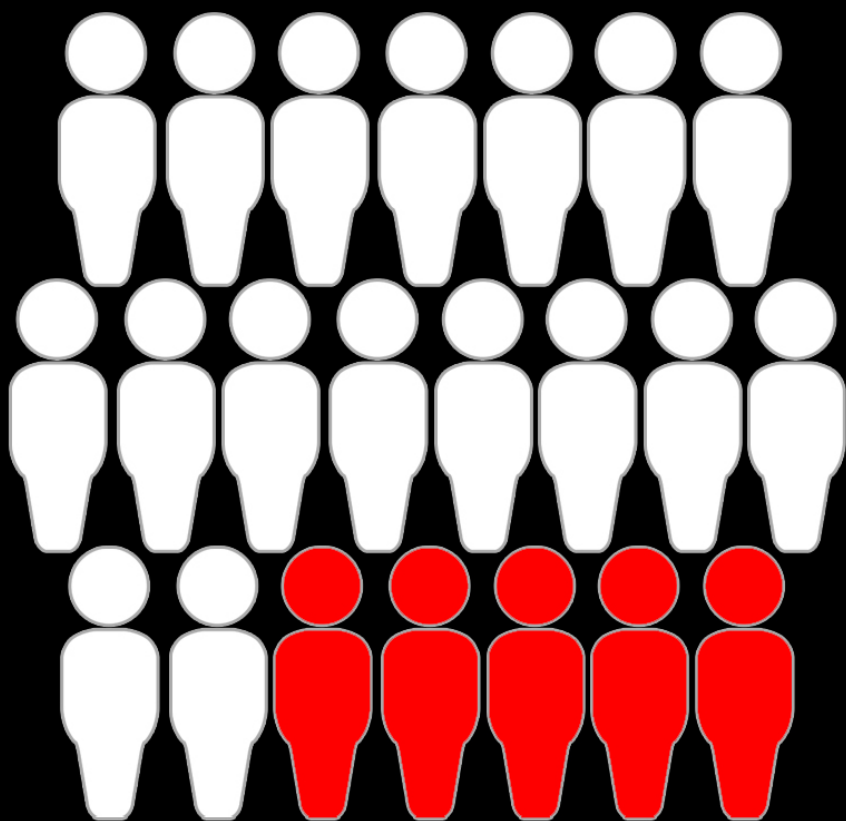
**Børnerådet**

Hvor mange andre unge på din alder, tror du, skader sig selv med vilje (fx ved at skære, brænde, slå, kradse eller bide sig selv) uden at ville begå selvmord?



**Børnerådet**

De unge ved noget, de fleste af os voksne ikke ved.



En så stor gruppe er lig med mange mindre grupper.

Men de har alligevel noget til fælles.

- De føler sig oftere ensomme
- De har lavere selvværd
- De oplever flere former for daglig fysisk og psykisk mistrivsel
- De er oftere blevet mobbet digitalt
- De skader oftere sig selv indirekte



**Børnerådet**

## Børnenes stemmer

- Fordi jeg ikke kan holde ud at have det så dårligt
  - Voksne bliver forskrækkede
- Når du er ung, kan du ikke have det så dårligt
  - Virtuelle selvskadefællesskaber
- For syg til skolepsykologen – ikke syg nok til psykiatrien



**Børnerådet**

”Jeg fik ikke behandling, før jeg var selvmordstruet, hvor jeg dukkede op på akutmodtagelsen. Så ville de lave en henvisning, men det ville de ikke før. Fordi det ikke var slemt nok. De forebygger ikke. De tager det først, når det er eskaleret”.

Clara, 19 år



**Børnerådet**

## FN's Børnekonvention artikel 24

Deltagerstaterne anerkender barnets ret til at nyde den højest opnåelige sundhedstilstand, adgang til at få sygdomsbehandling og genoprettelse af helbredet. Deltagende stater skal stræbe mod at sikre, at intet barn fratages sin ret til adgang til at opnå sådan behandling og pleje.





ANALYSE: UNGE OG SELVSKADE

## MERE END HVER FEMTE I 9. KLASSE HAR SKADET SIG SELV

Selvskade er et udbredt problem blandt unge. Det viser en ny undersøgelse blandt 1.400 elever i 9. klasse. Børnerådets formand Per Larsen er chokeret over antallet af selvskadende unge og opfordrer til handling.

I en typisk 9. klasse i Danmark sladder fem elever, som har skadet sig selv. De unge, som skader sig selv, trives typisk dårligere end andre unge. De er oftere ensomme og har lavere selvværd, de er plaget af flere former for daglig mistrivsel, og de er oftere blevet mobbet.

Børnerådets formand Per Larsen er rystet: "Det er chokerende, at så mange unge mistrives og skader sig selv. Det er vi simpelthen nødt til at gøre noget ved. Det handler både om bedre hjælp i situationen, men også om det forebyggende arbejde. Børns trivsel skal forbedres - og det handler i høj grad også om at bryde tabuet om selvskade, så det bliver lettere for voksne at hjælpe børn og unge til det gode berneliv, som FN's Børnekonvention fastslår, at de har ret til."

Clara er en af de unge fra Børnerådets undersøgelse, der skader sig selv. Hun fortæller, at hun er blevet mødt af et system, der ikke står til, fordi selvskade ikke er en egentlig sygdom i diagnostisk forstand: "Jeg fik ikke behandling, før jeg var selvmodstruet, hvor jeg dukkede op på akutmodtagelsen. Så ville de lave en henvisning, men det ville de ikke før. Fordi det ikke var slemt nok. De forebygger ikke. De tager det først, når det er eskaleret".

Per Larsen efterlyser bedre mulighed for hjælp og behandling: "I dag er det sådan, at det kun er en diagnose, der giver adgang til hjælp. Det er simpelthen ikke rimeligt, at så mange unge bare skal gå og vente på, at samfundet synes, de er syge nok til behandling. Der skal langt bedre tilbud på bordet - også uden at det først kræver en diagnose."

Undersøgelsen viser, at selvskade er et problem i hele landet, og at de unge i 9. klasse har en meget præcis fornemmelse for omfanget af selvskade. Samtidig viser undersøgelsen, at der er flere piger end drenge, som har skadet sig selv, men at drenge, der skader sig selv, gør det hyppigere.

### UNDERSØGELSENS HOVEDRESULTATER

- Af de 22 pct. unge, der har skadet sig selv, er 68 pct. piger, mens 32 pct. er drenge.
- Unge fra brudte familier og unge, der bor i økonomisk trængte familier, skader oftere sig selv.
- 42 pct. af de unge, der er blevet mobbet på nettet det seneste år, har skadet sig selv.
- 14 pct. af de drenge, der har skadet sig selv, har gjort det over 20 gange det seneste år. Det samme gælder for 7 pct. af de piger, som har skadet sig selv.
- De mest udbredte former for selvskade er at skære, kradsse eller slå sig selv.
- Unge, der har skadet sig selv, udfører oftere end andre unge indirekte selvskade, fx ved at kaste op, efter de har spist.
- Unge, der har skadet sig selv, har lavere selvværd og oplever flere former for daglig mistrivsel end andre unge.
- Selvskade er udbredt i hele landet: 93 pct. af de skoler, der er med i Børne- og Ungepanelet, har unge, der selvskader.

